

Lovforslaget

vedtoges med 113 Stemmer. — 3 Medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til Landstinget.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om Statens Overtagelse af Det kongelige danske Musikkonservatorium.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 4474).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 113 Stemmer. — 4 Medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til Landstinget.

Man gik derpaa til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Forberedelse af Mælkemonopolernes Afvikling.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 6299; Fremsettelsen findes i Tidenden Sp. 4183).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Krag): Der er her for det høje Ting forelagt et Forslag til Lov om, hvad man kalder Forberedelse af Mælkemonopolernes Afvikling. Jeg opfatter dette Lovforslag som et Led i den Række Lovforslag, der stilles for at begrænse de Bemyndigelser, der er givet Handelsministeriet. Naar dette Lovforslag bringes ind i denne Kæde, tror jeg, det er forkert anbragt. Den Bemyndigelse, der er givet Handelsministeriet i Henhold til Mælkeloven af 5. August 1940, var ikke nogen Krisebemyndigelse som Vareforsyningslovens Bemyndigelser. Efter mange Aars forudgaaende Arbejde og Drøftelser og et langt Kommissionsarbejde, og efter

at hele Mælkeproblemet havde staaet paa i Aarevis, kom man til det Resultat, at man maatte foretage en Rationalisering af Mælkehandelen. En saadan Rationalisering kunde være foretaget paa forskellig Maade; nu valgte Rigsdagen i sin Tid den Udvej at give Handelsministeriet en ret summarisk Beføjelse. Det betød naturligvis ikke, at Handelsministeren paa Grundlag af denne Beføjelse var i Stand til at skalte og valte med Landets mælkehandlende Virksomheder, som han vilde. Det var en Beføjelse, hvis Indhold var nøje begrænset af og nøje knyttet til de Forudsætninger, hvorunder den var givet. Disse Forudsætninger fremgaar med stor Tydelighed af alle de Forhandlinger, der fandt Sted her i Rigsdagen, for Beføjelsen blev givet, samt af det Kommissionsarbejde, der gik forud, og den Betænkning, der foreligger herfra.

Naar man i sin Tid greb dette Problem saa alvorligt an, som Tilfældet blev, skyldtes det, at der, saa vidt man kunde skønne, forelaa et eller andet urimeligt Forhold i Forbindelse med Mælkehandelen. Man kunde konstatere, at Mælken paa Vejen fra Producent til Forbruger, fra Stalddør til Køkkendør, fordyredes med ca. 100 pCt., en Fordyrelse, der naturligt maatte vække Kritik, ikke alene hos Forbrugerne, men ogsaa hos Landmændene, der fandt det urimeligt, at saa store Omkostninger kunde løbe paa Mælken, medens den var paa Vej ind til Byen. Man kunde maaske formode, at hvis der var noget forkert her, vilde det løses ad den frie Konkurrences Vej; det var imidlertid ikke Tilfældet; og det kunde give Anledning til, at man optog en Undersøgelse af, hvorvidt der egentlig fandtes fri Konkurrence. Det er bl. a. det, man har gjort i det Kommissionsarbejde, der gik forud for Mælkeloven, og man kom til det Resultat, at man ikke ved at lade Tingene gaa deres skæve Gang, som de havde gjort hidtil, kunde opnaa nogen Løsning paa Problemet. Hvis man ikke greb ind, vilde Forbrugerne stadig væk komme til at betale en urimelig høj Pris for Mælken — en urimelig høj Pris, som ikke kom det producerende Landbrug til gode, men opslugtes af et forkert indrettet Fordelingssystem, af et forkert indrettet Produktionssystem. Her var med andre Ord en Samfundsopgave, som ingen kunde afvise at løse positivt. Der var derfor ogsaa en ret bred politisk Enighed om at finde en positiv Løsning paa Problemet, og denne fandt sin Udformning i Loven af 5. August 1940.

Man kan diskutere, hvorledes denne Mælkeordning har virket — i og for sig kan